

A. MILEV (avocat)

ОБЕВЛЕНИЯ И РЕК-
ЛАМИ ПО СПОРА-
ЗУМЕНИЕ.

„Народна дума“

БЕЗРАБОТИЦАТА въ страната.

Тя се чувства навсякъде. Тя взема все по голѣми и страшни размери. Но особено тя е голѣма въ голѣмитѣ градове. Безработните изнемогватъ при съществуващата небивала скъпостъ и спекула. Грижи за тѣхъ не полага никой. Тѣ сж изоставени напълно. Ето защо обясними съзачастиянитѣ напоследѣкъ демонстрации на безработнитѣ. Въ Темешварѣ станаха по нѣколко пѣти демонстрации, въ които участваха по нѣколко хиляди бедни работници. Такива и по бурни манифестари станаха въ Кишиневъ, въ Яшъ и особено въ Бухарестъ. Въпреки бруталното разгонване на тия демонстрации и масовитѣ арести тѣ ще продължатъ съ решителна сила, защото безработицата и мизерията въ него да се намаляватъ се увеличаватъ.

Всичко това е разтревожило правителството. Магину и последния е свикало на 6 т. м. свѣждане на което е присъствувалъ самъ той, глав. секретаръ на вътрешното министерство Иованисеску, префекта на столичната полиция генералъ Николану и директора на сигуранцията.

Той доказалъ, какво популярността на социалъ демократитѣ и умеренитѣ, работнически водачи падала и работнитѣ маси изгубили въра и разочаровани въ своитѣ водачи, бърже отиватъ на лѣво.

Бухаринъ признава грешкитѣ си

Москва. Бухаринъ е далъ една статия въ в-къ „Правда“ въ която признава грешкитѣ си и декларира, че Ц. К. на Ком. партия е имала право, когато безпощадно е избличавалъ неговото десничарско отклонение.

ИЗБОРИТЪ ЗА ОКР. СЪВѢТНИЦИ.

На 5 Февруарий, въ цялата страна ще се произведатъ избори за окръжнитѣ съвети. Населението отъ нашия край ще вземе за пръвъ пѣтъ участие въ тия избори и то, ако бжде завърена и друга листа освенъ тая на правилелството.

Нѣма съмнение, че тия избори представляватъ особенъ интересъ за населението на Кадрилатера и специално за селската и градска беднотия, защото начинътъ по който окръжнитѣ съветници, назначавани отгоре или провъзгласявани за „избрани“, безъ контракандидати, какъто беше случалъ при авересканиитѣ, сж уреждали работитѣ на окръга, е на лице: Пълно пренебрежение къмъ общитѣ и широки интереси на народа, къмъ здравето и живота на ония, върху чийто плещи лежи нѣколко миллонния бюджетъ на окръжния съветъ.

И наистина, споредъ писанитѣ закони на страната, Окръжния съветъ, предвсичко, трѣбва да се грижи за: първоначалното и професионално образование; общественото здраве и защита на слабитѣ, йостройка на болници, амбулатории, достѣвка на медикаментѣ, лекари и пр.; подържане въ изправностъ съобщителнитѣ средства; пѣтица, шосета и пр.; подпомагане развитието, скотовъдството, търговията, занаятчийството и индустрията. Съ една дума, само до тукъ изброенитѣ предназначения на окръжния съветъ, показватъ, че той обхваща цялия културенъ, здравословенъ и економически животъ на населението.

Хвърлете сега единъ беглъ погледъ върху она, което е направено въ това отношение отъ тия съ толкова голѣмо значение институти.

Училищата въ градоветѣ все повече затварятъ вратитѣ си за децата на беднотията поради постоянно увеличаващитѣ се такси и невъзможността на технитѣ родители да ги плащатъ и издържатъ, защото отътѣкъде и и прииска бушуващата незапомнена стопанска и финансова криза. А въ закона е казано: Първоначалното образование е задължително и безплатно! Въ селата, къкво да кажемъ за тѣхъ?... Не е въпроса само дали училищнитѣ помещения сж достѣпни и дали отговарятъ на хигиеничнитѣ условия, но най важното, най-болното въ случая е, че децата на населението се обучаватъ на чуждъ за тѣхъ езикъ и не научаватъ нито матерния си езикъ нито пъкъ официалниятъ. Отъ тукъ и неграмотността, която вмѣсто да се намалява, — се увеличава.

Не по-малко или съвсемъ може би е занемарена грижата за здравословното състояние на населението и достѣпно е да споменемъ, че нашия окръгъ и до днесъ нѣма окръжна болница, а населението не малко данѣкъ е платило за тази цѣль.

Съобщителнитѣ средства, за които сж изхарчени колосални сръбства и положенъ толкова много трудъ отъ страна на селянитѣ, се намиратъ въ твърде окаянъ халъ. Да не говорамъ за междуселскитѣ пѣтица, но шосетата, които свързватъ градоветѣ и селскитѣ центрове, още при първия дъждъ и снѣгъ ставатъ непроходими. По цѣли седмици беднитѣ селяни не могатъ да напустнатъ селото си и сж принудени да чакатъ мразовити

дни когато е възможно що годе съобщение по разрезната калъ на разрушенитѣ пѣтица.

Економическата подкрепа за правилно развитие на земледѣлието, скотовъдството, занаят индустрия и пр. е била такава на тия окръжни съвети, че болшинството отъ населението е заляжало почти всичко на лихвари и банки — „наши и чужди“. Още една такава подкрепа и на то болшинство не ще му остане какво да залага.

Ето на краіко резултатъ отъ дейността на досегашнитѣ окръжни съвети. И това положение ще продължава защото то не среща никаква съпротива, освенъ пасивността на тия, които страдатъ, а отъ друга страна то намира пълната подкрепа на ония които извличатъ лични и пѣтийни политически облаги.

Това положение ще продължава до тогава, когато беднитѣ и малоимотни селяни и граждани, независимо отъ технитѣ националенъ прѣходъ, който съставляватъ болшинството отъ селението на нашия край, оставятъ чорбаджитѣ и заинтересовани политикани да имъ нареждатъ работитѣ и определятъ тѣхнитѣ права и задѣжания, а знае се, че това е само тѣхно суверено право осветено и чрезъ законитѣ на страната, чия равноправни граждани сж.

Време е тия маси отъ шрудящъ се народъ напустнатъ своята пасивностъ и шръгнатъ пѣтя, по който върватъ тѣхнитѣ братя у насъ и въ другитѣ страни и чрезъ борба да извоюватъ това, което доброволно не ще имъ се дадѣтъ.

Н. Д.

Борбата на Индийцитѣ за национална свобода

Въ края на м. Декември т. г. се състоя въ Лехоръ—Индия, паниндуски конгресъ на индийскитѣ националисти. На конгреса е била приета резолюция за продължаване борбата срещу английското господство за извоюване пълната независимостъ на Индия. Въ изпълнение на тая резолюция е било предложено на депутатитѣ-индуси да си дадѣтъ оставкитѣ отъ парламента за да продължатъ борбата отъ вѣнъ.

Въ съгласие съ друга резолюция, конгреса наруши да с е уреди единъ трибуналъ, който ще анулира всички финансови зделки извършени отъ Англия за сметка на Индия, както и всички концесии, отпадени на английскитѣ власти и неотговаряйки на

интереситѣ на Индия. Изпълнителния комитетъ е далъ нареждане за народни манифестации по цяла на независимостъ на 26 Януарий.

Макаръ, че Англия успѣла да разедини въ следния моментъ изпълнителния комитетъ на националиститѣ, като една частъ го е напуснала, всичко вори че индийскитѣ народи е решени на всѣка цена да извоюва своята независимостъ. Следъ неуспѣхъ въ Китаѣ, английскитѣ перализмъ получава во въ сърцето новъ, си тоносенъ ударъ, който туре край на световному господство.

Чети и разпространяване въ „Народна дума“

Втората Хагска конференция

Колкото повече се засилва стопанския хаосъ въ Европа и Америка, колкото повече економическата и производствена криза се задълбочава, колкото политическото положение се заплита и неминуемо води къмъ нова много по страшна и опустошителна война, толкова повече зачестяватъ събранията и конференцитѣ на представителитѣ на стария, свѣтъ.

Женева, Хага, Парижъ, Лондонъ, Локарно, Гелуа, Ливорно и пр. пр. — аха исторически, аха, исторически заседания и събития. Най-великитѣ представители на стария свѣтъ денонсиратъ работитѣ надъ голѣмитѣ проблеми, за отстранение на страшитѣ противоречия, които

го друсатъ изъ дѣно. И вмѣсто избистряне на тоя хаосъ, въ ркзултатъ се явява нова по страшна бърканица.

Основата на всичко това е безпорно голѣмата економическа и стопанска криза която настѣпва въ всички голѣми и малки страни съ капиталистически начинъ на производство. Временната капиталистическа стабилизация, която бѣ установена въ първитѣ години следъ войната, днесъ се издѣно руши. Затова защото тя бе изградена изключително върху рационализацията на производството, която рационализация се извърши изцѣло върху гърба на народнитѣ маси. Начинитѣ, чрезъ които се изрази тая временна стабилизация, роди-

ха и ония голѣми противоречия, които днесъ се рушатъ изъ дѣно. Рационализацията изхвърли милиони работници изъ производството и днесъ въпроса за безработицата е единъ голѣмъ въпросъ, съ който не могатъ да се справятъ не само реакционнитѣ правителства ами и такива, които минаватъ за „леви“, като това на Магдоналда.

Работния денъ навсякъде се удѣлжава. Никъде почти не се спазва 8 часовата работа, като се изключи Русия където новия начинъ на производство позволи да се премине къмъ 7 часовата работа.

Работническитѣ напѣти, тѣхната реална стойностъ, се ежегодно намалява. Покупателната сила на широкитѣ градски и селски маси е сведена до минимумъ. Това отъ самосебе си се явява стесне-

ние на пазаря на производенитѣ продукти. Въпроса за пазаритѣ, който бе причина за голѣмата всесветска война, днесъ стои откритъ. Въ резултата на всичко това въ недрата на капиталистическитѣ страни класовитѣ противоречия се все повече заострятъ и задълбочаватъ. Голѣмитѣ стачни борби които не сж преставали, и които пѣлзятъ отъ една въ друга страна, които ставатъ все по масови и по чести, борбитѣ на безработнитѣ които често се съпровожеатъ съ улични демонстрации и кървави сблъсквания, честитѣ локаутѣ отъ страна на господаритѣ — всичко това сж признацитѣ на голѣмитѣ класови борби, които въ блиско време ще има да се разразяатъ.

Гругъ, сжщо така важенъ въпросъ, е колониалния. Бор-

бата на колониалнитѣ и пѣснати народи взема всеобщъ характеръ. Голѣмитѣ бѣе, които отъ години раздрусотъ 400 милиония китайскитѣ народъ, въ края неминуемо иматъ за резултатъ окончателното му освобожение отъ опекуството на англичасе Американци. А борбата за независимостъ на индийскитѣ народъ удря право въ цето световното господство на Англия.

Въ Европа, по силатѣ мирнитѣ договори се въ тѣй наречения въпросъ малцинствата, които зашъвайки своитѣ права, вси кжде по слаба, кжде по тежична работа. Четиритѣ милиона малцинства, въ вси неперестани борби, сж въ страшна пукнатина средъ ция хаосъ.

"Empressia Comercial" by D. Smoes & Co.—Ba

ИЗЪ ДРУГИТЪ СТРАНИ

Хагската конференция.

Хага. Предполагенето, че конференцията въ Хага не ще доведе до никакъв положителен резултат по отношение източните репарации, се оправдава. По последните съобщения, унгарската делегация е отхвърлила всички предложения на Малкото съглашение по отношение всички висящи въпроси относно репарациите даже и чрез посредството на Италия.

Конференцията за Морското разоразжаване

Лондонъ, 14. Открили сж заседанията конференцията по морското разоразжаване на петия велики държави.

Интересни ще сж резултатите и от тази конференция на „миролюбците“, щом тѣ заседаватъ, а въ шантиерите ни Америка и Англия се строятъ нови броненосци и се надпреварватъ коя повече единици да направи за да има хегемония на моретата.

Ще се повърнемъ и мий върху резултати и следъ като се свършатъ дебатите имъ.

Безработицата въ Америка.

Ню-Йоркъ 14. Въ последното заседание на ексекут. комитетъ на американската федерация на труда, председателя на федерацията е деклариралъ, че по настоящемъ въ съединените щати има повече отъ 3 милиона безработни.

Нови демонстрации на безработните въ Германия. Франкфуртъ, 14. Въ градътъ Вогтс сж станали бурни манифестации на безработните, по който

то случай е станало кърваво сбиване съ полицията. Полицията нemoжейки да разпръсне манифестантите, е стреляла въ мнозинството. Убитъ е единъ работникъ и множество ранени.

Цяла германия днесъ се тресе отъ вълненията на безработните, но правителство на Социалдемократите вместо хлябъ и работа, изпраща имъ куршуми!

Инвенсиране на капиталитъ въ С. Русия

Презъ последния месецъ, направено е пълно пресмятане на капиталитъ, които Съветската република е вложила и влага въ строене на социализма и за подобрене на материално и духовно положение на селяните и работниците. Общата сума не капиталитъ презъ периодътъ отъ 1923—24 1927—28 г. възлиза на 26.6 милиарда рубли, а презъ 1928—29—1932—33 г. ще възлиза на 64.4 милиарда.

Капиталните вложения въ индустрията пъкъ презъ миналите 5 г. сж били 4.4 милиарда рубли, а за следните 5 год. 16.4 милиарда.

Противогазовата защита

Ро всичко личи, че въоръжаванията на всички голѣми и малки държави за война върватъ наредъ съ нейното постоянно очакване.

Варшавския комитетъ за противогазова защита, следъ подготовката на спортните организации за защита срещу газова война, е въвелъ обучение за противогазова защита и въ женските средни училища и учителските семинарии.

Общо-европейски конгресъ на селяните

Предъ видъ лошите патища по които се движи международното земледѣлско движение, което, благодарение реакционата политика която водятъ водителите на земледѣлска партии въ разните страни, — Въ Берлинъ е образуванъ комитетъ за подготвяне единъ общоевропейски-селски конгресъ презъ настоящата година.

Огдава се извънредно голямо значение на тоя конгресъ предвидъ полученитъ вече обещания за вземане участие въ него. Осигурено било участието на Франция, Германия, Чехословашко, България и др.

Изглежда, че тоя пътъ се касае не за едно реакционно аграрно (земледѣлско) движение, каквото е досегашното такова водено отъ едри земевладѣлци, а до едно демократическо селско движение, което ще приеме въ програмата си покрай защитата на селяните противъ едрата собственост, която ги потиска, но и борба противъ войната, организация на селския кредитъ, колективно-кооперативно обработване на земята и пр.

Предъ разрастващата се земледѣлска криза, която взема вече свѣтовни размѣри и заплашва да се усложни съ економически и политически кризи, па дори до международни конфликти, навремеността отъ единъ всеобщъ конгресъ на трудящите се селяни, е повече отъ своевременно и належащо. Това което може да се пожелае въ този случай, то е щото организаторитъ на подобенъ конгресъ да въдхванатъ нужното доверие на политическа честност и искреност. Въ противенъ случай, тѣхното движение бѣ се

изродило въ досегашното международно земледѣлско движение на едритъ земевладѣлци въ тѣй наречения „Зеленъ интернационалъ“ на Чехословашките шовинисти.

ВЕСТИ

Пѣвческия хоръ „Народна песенъ“ е взелъ инициативата да организира 20 публични сказки върху История на изкуството, музика и естетика. Сказките ще бждатъ изнесени на български и румънски отъ Художника А. Пав. Поповъ и ще бждатъ илюстрирани съ светливи картини върху най характернитъ произведения, а тѣя по музика — изнесени отъ диригента на Хора Д. Арсовъ, съ изпълнение на съответни произведения. Следъ получаване на всички илюстриранъ материалъ, ще съобщимъ датите на започване и салона.

— Наскоро спортното дружество „Вихрь“, ще даде литературно музикална вечеръ съ весела частъ при участието на хорътъ „Народна пѣсенъ“ подъ дириген. на Д. Арсовъ за засиване фонда за откриване на Клуба — Читалище.

— Следъ няколко дена ще излезе отъ печатъ 18, 19 и 20 книжка на списание „ПОЛЕ“ е троенъ размеръ съ избранъ и разнообразенъ материалъ.

— Срокътъ за подаване декларации за облагане съ данъкъ върху приходитъ за 1930 г. е до 1 Февруарий т. г. Обяснения по начинътъ на попълване сж разратени по всички общини и пуб. места. Образува се даватъ отъ съответнитъ бирничества.

Четете и разпространявайте В-
„НАРОДНА ДУМА“ той е
шиятъ защитникъ

Д-ръ Пюскиолиевъ
Str. Principesa Mat

Приема болни всеки
ноченъ день отъ 8
и отъ 2—6 сл. об.

— ПЕТКО ЖЕЛЕЗ

Въ кантората си до
мадинова Ханъ —
рафана — Купува
ва всички чужди
стари златни мон
всички видове скъпо
наниз.

Г. Д-р Савна Госпо

Специализирала
КИТЪ БОЛЕСТИ при
верстетската клиника
Берлинъ.

Приема болни
день отъ 8—12 и отъ
сл. об.

Ул. „М. Eminescu“

Д-р Иванъ Чамурли

приема болни въ
време ПО ВЪПЕШН
ВЕНЕРИЧЕСКИ БОЛЕ

Ул. „Принципеле
динандъ № 117.

[срещу хотелъ Индустри

— Колониалъ магазинъ
при СТОЯНЪ МИЛЕ

ул. Принципеле Мирча
срещу ханъ Пачевъ

Всякога е снабденъ
асички бакалски сто
които продава на най
носни цѣни.

АБОНИРАЙТЕ
СЕ ЗА В-къ
„НАРОДНА ДУМА“

щето на интернационалната репарационна банка, който въпросъ е, въ чий ръце да се намира банката — въ Английски или американски — стои просто неразрешимъ.

Ето съ тѣя въпроси е повикана да се справи Хагската конференция. Не може да има две мнения, че гнилитъ жби на империализма не ще могатъ да строятъ и тоя костеливъ орѣхъ.

Трудността, съ които имаме да се справи първата конференция, днесъ сж много пъти повече увеличени. Тѣ сж неразрешими. Въпроса за т. н. източни репарации може да бжде разрешенъ, тѣй като великитъ сили могатъ да наложатъ каквито тѣ искатъ условия, плана Ижнгъ може да получи одобрение и отъ

тази втора конференция, — това обаче не значи край на смъртната криза, която раздрусва изъ основи света, това не значи прѣмахване противоречията между самитъ участващи. Още отъ първитъ дни, обаче, конференцията се натъкна на такива трудности, че стана нужда, както впрочемъ е бивало винаги, въпроситъ да се решаватъ задкулисно. Не ще съмнение, че най голѣмата спѣлка ще бжде въпроса за интернационалната репарационна банка. Зад претекса, кжде да бжде нейното седалище, въ Лондонъ или въ Женева, се крие въпроса, кой да има въ ръцете си тоя могъщъ финансовъ институтъ и следователно, кой ще доминира економически, отъ тамъ и политически, надъ

свѣта. Борбата се води главно между Англия и Америка. И може съ положителностъ да се каже, че тя ще завърши въ полза на последната. Мимолетния „успѣхъ“ на правителството на Макдоналдъ ще бжде унищоженъ (може би окончателно въ настоящата конференция. А Франция искайки да си отмъсти за неуспѣха въ първата конференция, се хвърля всецѣло подъ опеката на Америка, поддържайки нейното становище.

Каквито и да бждатъ решенията и на втората Хагска конференция тѣ ще иматъ сждбата на многото предшествували я такива; както и на разнитъ пактове. Противоречията ще нарастватъ, изострятъ, економическата и стопанска криза въ световенъ

машабъ, ще се задълбочава, класовитъ противоречия и борби ще се засилватъ, борбата на работниците и потиснатитъ ще взема все по остри форми, тѣй като и социалъ демократитъ изгубиха и последнитъ си позиции, работнитъ маси бърже отиватъ на лѣво.

Сами не вярващи въ своитъ конференции, въ тѣхнитъ решения и пактове, дипломатитъ бързатъ да се опратъ на друга по реална сила — оржиста. Говорейки за „миръ“ и „разбирателство“ всички бързатъ да се въоръжатъ до зѣби. Едно бѣсно надпреварване съществува въ въоръженieto по сухо, по море и въ въздуха. Разрешението на всички въпроси, които сж размазвани по разнитъ конференции,

ще потърсятъ пакъ чрезъ ржжето.

Втората Хагска конференция е решителна стѣпка къмъ на нова война. А тѣй като периалиститъ не биха се шили на никаква цѣна да юватъ помежду си при налността на днешна Русия войната, която се тѣй трѣво во приготвяла ще бжде во на противосвѣтска, война изстреблени на човечеството. Дългъ е на народитъ да дятъ това и „да се пазятъ осуетятъ една нова война.

Добружан